

derfra om det smukke Tillidsforhold mellem Befalingsmænd og Menige, og læser man disse Beretninger, der skrive sig fra denne Krig — jeg skal i saa Henseende henvisse til Ugekriftet „Dannebrog“ — vil man deri finde mange af den Slags smukke Bemærkninger om det gode Forhold mellem Officerer og Menige. Naturligvis kan der jo ogsaa da have været Tilfælde, hvor Folkene have sagt: den første Kugle, vi styde ud, skal ramme vor Kapitan, det tvivler jeg ikke om, men jeg taler om det store Gjenemsnit, og vi maa dog erindre, at de Forhold, hvorunder disse Soldater, som vi den Gang kendte i Krigen, levede, vare ganske anderledes, end de nu ere. Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Buss) er ung og kjender ikke disse Forhold, jeg kjender derimod den Tid godt, og han beed ikke, at det var ganske andre Forhold; skjøndt der den Gang meget godt kunde vante Slag af en Sabel paa Ryggen og af en klynget Næve i Ansigtet — det laa nu en Gang i Tiden — var der dog en mere human Mand her end i andre Lande, Forholdene vare dog forholdsvis gode her. Efterhaanden forandredes Forholdene imidlertid, den almindelige Børnepligt blev indført, der blev befaleet at sige De i Stedet for Du til Soldaterne, og dermed blev ogsaa den humane Behandling ligefrem mere nødvendig; hvor der er almindelig Børnepligt, kan man ikke behandle Folkene, som hvor den ikke findes, og det er heller ikke nødvendigt. Derfor blev det ogsaa almindelig anerkjendt, at Behandlingen maatte være en anden, men, som jeg sagde før, naar man har saa mange Folk at uddanne, kan der altid af og til arrivere noget Saadant som det, der er fremdraget i Dag. Ærede Medlemmer maa jo erindre, at der siden Sommeren 1880, da det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds stillede sin første Førespørgsel for 5—6 Aar siden, er blevet uddannet 50—60,000 Rekruter af maaste flere tusinde Befalingsmænd, og at de 5—6 Tilfælde, som han er fremkommen med, kunne arrivere, er da ikke saa forserdeligt, naar man erindrer, at der findes braadne Kar i alle Lande. Ogsaa blandt Befalingsmændene kan der findes nogle, som ere noget varmbloedige, men som oftest, tør jeg sige, er det af lutter Tjenstivrighed, at de tage lidt for haardt fat. Men hvad jeg kom fra, det er dette Spionssystem, det er efter min Mening overordentlig fadeligt, et Tillidsforhold mellem Menige og Officerer er nødvendigt, og skal Disciplinen bevares, er det nødvendigt, at dette Forhold bliver bevaret, saa at Befalingsmændene, navnlig Officererne, blive de

Meniges naturlige Beskyttere. Der maa ikke paa denne Maade komme Andre imellem og sige: Naar I blive spurgt, om I have Noget at klage over, skulle I ikke svare, men I skulle komme til os, vi skulle nok sørge derfor. Det er uheldigt, thi dermed svinder Tillidsforholdet mellem Befalingsmænd og Menige efterhaanden bort, og det er det, vi ere paa Veien henimod. Jeg vilde ønske, at der kunde komme en Forandring heri, og at disse i Stedet for at sige: kom til os, allerhelst vilde sige: gaa selv til de Foresatte, ligesom saa Mange tidligere — det er dog for Resten heldigvis det Almindelige endnu — have gjort, saa ere I paa den rette Vej. Skulde det imidlertid ikke hjælpe dem, ja saa er det en anden Sag. Det er denne Hensigt, hvormed jeg skal slutte mit Svar, og som nærmest skulde være henvendt til det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds, som jeg tror har saa Meget at sige i den Retning; hvis det gik op for ham, at dette Spionssystem er meget uheldigt, saa tror jeg, at han paa Grund af sin overordentlige Interesse for Disciplinen i Hæren vilde faae et helt andet Syn paa denne Sag.

Førespørgeren (Buss): Paa Forhaand maa jeg selvfølgelig takke for det aabne Svar, den høitærede Minister gav i Retning af at lade Sagen undersøge. I saa Henseende har jeg ikke Noget at indvende og takker den høitærede Minister, fordi han har baaret sig ad ligesom tidligere Krigsministre ved de tidligere Leiligheder og ligesom de svaret, naar man har fremdraget en saadan Sag, at han var villig til at lade den undersøge. Det er jo selve den ærede Ministers Adfærds Skyld, at Sagen er draget frem her og ikke i Ministerialbygningen. For hans Svar vil jeg imidlertid takke ham, men jeg skal dog tillade mig, medens Forhandlingen gaar videre, at gjøre et Par enkelte Bemærkninger til den høitærede Krigsminister navnlig lige overfor hans sidste Bemærkninger, som lode til at have personlig Adresse til mig. Jeg skal udtale mig ganske kort. Den høitærede Minister angav som Grund, hvorfor han ikke vilde modtage min Klage, at han vilde henvisse mig til Afdelingen; men tror den høitærede Minister da, at det er min Leilighed at løbe omkring til de forskellige Kaserner og opsøge Kapitainer og Oberster for at klage? Den Anbefaling maa han henvende sig med til en Anden, den tager jeg ikke imod. Jeg er gaaet den Vej, som fire tidligere Krigsministre have vist, at de kunde slaa ind paa. Det staar fast, at Generalerne Haasløff, Kauffmann og Hassner samt den nuværende ærede Marineminister,